

نفر جمعیت و ۵۰ نژاد مختلف دارد. پایتخت آن شهر هانوی که در شمال کشور واقع شده است و مرکز تجاری آن هوشی مینه است. دارای مناطق آب وهوایی مختلف بوده که کشت محصولات مختلف را در آن امکانپذیر می‌کند.

ویتنام کشوری است فقیر و با جمعیت زیاد که خرابیهای جنگ با آمریکا هنوز در آن

مشهود است. این کشور در دوم سپتامبر ۱۹۵۴ از فرانسه استقلال یافت و دولت کمونیستی آن ابتدا در ویتنام جنوبی شکل گرفت. در حال حاضر دولت‌های خارجی حمایت‌های مالی خود را برای این کشور افزایش داده‌اند و این کشور در جهت مدرنیزه کردن صنعت پیشرفته و یا محصولاتی مانند زغال سنگ، فولاد، کاغذ و دیگر محصولات صنعتی سعی در افزایش تولید دارد.

زبان رسمی کشور ویتنامی و سطح سواد مردم نسبت به کشورهای همسایه بالاتر است. کشاورزی در ویتنام در سال‌های اخیر بخصوص در تولید غذا پیشرفت قابل ملاحظه‌ای داشته است. نیروی کار مشغول در بخش کشاورزی ۶۷٪ و سهم این بخش از تولید ناخالص داخلی ۲۲٪ می‌باشد در این تحقیق نظام کشاورزی ویتنام و بخصوص بخش تحقیق و ترویج مورد بررسی قرار گرفته است و اصلاحات و تغییراتی که در چند سال اخیر در جهت خودکفایی و امنیت غذایی صورت گرفته مورد توجه واقع شده است.

موقعیت جغرافیایی و شرایط آب و

هوایی

ویتنام از شمال با چین و لاوس هم مرز بوده و در غرب خود با تایلند و کامبوج دارای مرز مشترک می‌باشد و از شرق و جنوب نیز با دریای چین جنوبی هم‌مرز است. این کشور بین ۸ تا ۲۳ درجه شمالی

بررسی نظام کشاورزی ویتنام

● احمد رضا کریمی - همایون فرهادیان - محمد چیدری*

کشاورزی از

۱۹۷۷٪ در سال ۹۷

به ۲۴/۵٪ در حال حاضر رسیده

است و انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۰ به ۲۹/۵٪ برسد. مناطق تحت پوشش جنگل در ویتنام شامل: ۱- جنگلهای تولیدی ۲- جنگلهای حفاظت‌شده ۳- جنگلهای ویژه هستند. مدیریت جنگل در ویتنام قبلاً مبتنی بر همکاری ادارات مدیریت، بهره‌برداری، فرآوری و توزیع منابع جنگلی بوده ولی در حال حاضر دولت برای احیای مناطق جنگلی یک قالب جدید برای مدیریت جنگل مبتنی بر مدیریت خصوصی و مدیریت خانوار معرفی کرده است. روشهای ترویج کشاورزی و جنگلداری در ویتنام شامل ۱- روش مسأله‌مدار ۲- روش مشارکتی ۳- روش آموزش مزرعه‌ای

اشاره

ویتنام کشوری فقیر و

نسبتاً پرجمعیت واقع در جنوب شرقی آسیاست. این کشور ۸۲ میلیون نفری نرخ رشدی معادل ۱/۲٪ و ۵۰ نژاد مختلف جمعیتی دارد. میانگین سرانه در آن ۲۵۰۰ دلار است که بیش از ۳۷٪ از مردم زیر خط فقر زندگی می‌کنند نیروی انسانی مشغول در بخش کشاورزی ۶۳٪ است ولی سهم کشاورزی از تولید ناخالص ۲۲٪ می‌باشد. کمبود زمین قابل کشت و پایین بودن محصول تولیدی دو ویژگی مهم کشاورزی ویتنام است.

ساختار کشاورزی ویتنام در دوره ۱۹۹۵-۱۹۷۶ دستخوش تغییرات مهم و اساسی قرار گرفته به گونه‌ای که از مهم‌ترین دستاوردهای آن ایجاد و سازماندهی تعاونیها، تجدید ساختار کشاورزی و افزایش تولید محصولات غذایی (به خصوص برنج) در جهت تأمین امنیت غذایی را نام برد. دامپروری در ویتنام از مشکلات و محدودیتهایی رنج می‌برد بدین سبب اخیراً دولت توجه زیادی به توسعه این بخش مبذول داشته است به طوری که سهم تولیدات دامی در

مقدمه

کشور ویتنام در سواحل شرقی شبه جزیره هندوچین و در جنوب شرقی آسیا واقع شده است. این کشور S شکل با تاجی که بر سر دارد از شمال به جنوب کشیده شده و جزایر ساحلی زیادی را در اطراف خود جای داده است. بیش از ۸۲ میلیون

وضعیت اقتصادی

ویتنام را می‌توان کشور فقیری دانست که تولید ناخالص داخلی این کشور در حدود ۸۵ میلیارد دلار و میانگین درآمد سرانه ۲۲۵۰ دلار می‌باشد. حدود ۳۷٪ از مردم ویتنام زیر خط فقر زندگی می‌کنند که نشان از توزیع نامناسب ثروت دارد. کل نیروی کار در این کشور بیش از ۳۸ میلیون نفر می‌باشد که به تفکیک در بخشهای کشاورزی ۶۳٪ و صنعت و خدمات ۳۷٪ مشغول به کارند. نرخ بیکاری در ویتنام ۲۵٪ است یعنی از هر ۴ نفر نیروی کار یک نفر بیکار است. سهم بخشهای مختلف در تولید ناخالص داخلی به مانند توزیع نیروی کار نبوده و بخش کشاورزی تنها ۲۴٪ از تولید ناخالص داخلی را شامل می‌شود. در حالی که بخش صنعت ۳۷٪ و خدمات ۳۹٪ از این تولید را به خود اختصاص داده‌اند که نشانگر عدم کارایی مناسب بخش کشاورزی در ویتنام می‌باشد.

سهم بخشهای مختلف در GDP

بخش	GDP	نیروی کار
کشاورزی	۲۱/۸	۶۳٪
صنعت	۳۹/۷	۱۶٪
خدمات	۳۸/۵	۲۱٪

نیروی کار: ۴۵/۷۴ میلیون نفر
نرخ بیکاری: ۶/۱٪
جمعیت زیر خط فقر: ۳۷٪

ویتنام جمعیتی بالغ بر ۸۲ میلیون نفر با نرخ رشد ۱/۲٪ دارد. و در زمره کشورهای پرجمعیت جهان قرار دارد. بیش از ۷۰٪ این جمعیت در مناطق روستایی زندگی می‌کنند. متوسط تراکم جمعیت ۲۴۰ نفر در کیلومتر مربع است و متوسط زمین هر خانوار کشاورز کمتر از ۰/۵ هکتار است. ویتنام دارای ۵۴ گروه نژادی و قومی مختلف است که دارای مذاهب بودایی، مسیحی و مسلمان هستند. زبان رسمی این کشور ویتنامی است ولی به زبانهای انگلیسی، فرانسه و چینی نیز صحبت می‌کنند. سطح سواد مردم ویتنام در مقایسه با سایر کشورهای درحال توسعه نسبتاً بالاست و حدود ۹۴٪ افراد بالاتر از ۱۵ سال در این کشور می‌توانند بنویسند و بخوانند. (۹۶٪ مردان، ۹۳٪ زنان)

میانگین سنی: کل ۲۴/۹ سال
مردان ۲۴ سال زنان ۲۵/۹ سال
نرخ رشد جمعیت: ۱/۳٪
نرخ مولید: ۱۹/۵۸ در هزار نفر
نرخ مرگ و میر: ۶/۱۴ در هزار نفر
نسبت جنسیت:

در مولید: ۱/۰۸ مرد به زن
زیر ۱۵ سال: ۱/۰۶ مرد به زن
۱۵ تا ۶۴ سال: ۰/۹۷ مرد به زن
بالتر از ۶۵ سال: ۰/۷۱ مرد به زن
در کل: ۰/۹۸ مرد به زن
نرخ متوسط عمر:
در کل ۷۰/۳۵ سال
مردان ۶۷/۸۶ سال زنان ۷۳/۰۲ سال
درصد باسواد: در کل ۹۰/۳٪
مردان ۹۳/۹٪ زنان ۸۶/۹٪

ساختار سنی جمعیت (۲۰۰۳)

سال	درصد٪	تعداد مردان (نفر)	تعداد زنان (نفر)
۰-۱۴	۲۹/۴٪	۱۲۵۲۴۰۹۸	۱۱۸۰۷۷۶۳
۱۴-۶۴	۶۵٪	۲۶۴۵۷۱۵۶	۲۷۲۳۹۵۴۳
۶۴ بالا	۵/۶٪	۱۹۲۸۵۶۸	۲۷۱۴۳۹۰

منبع: (factbook.2004)

قرار دارد و طول جغرافیایی ۱۰۶ درجه شرقی دارد. مساحت این کشور ۳۲۹۵۶۰ کیلومتر مربع است.

قسمت جنوبی این کشور آب و هوای گرم و مرطوب دارد و متوسط دمای ماهانه آن در یک سال دارای نوسان و اختلاف کمی است ولی در شمال این کشور یک دوره زمستانی سرد و مشخص وجود دارد. میزان کلی بارندگی در بیشتر کشور بین ۲۵۰۰-۱۶۰۰ میلیمتر در سال است. پراکندگی بارندگی یکنواخت نبوده و این کشور را به دو منطقه مشخص از نظر بارندگی تقسیم کرده است.

۱- منطقه خشک با بارندگی سبک
۲- منطقه مرطوب با حداقل ۵-۶ ماه بارندگی شدید در طول سال که حدود ۸۵-۸۰ درصد کل بارندگی سالیانه آن در طول فصل بارندگی انجام می‌شود.

از نظر توپوگرافی ویتنام در یک دلتای پست که در شمال و جنوب کم ارتفاع بوده و در مرکز کوهستانی و بلند است، قرار دارد. نقشه آن شبیه به S انگلیسی و از شمال به جنوب در حدود ۱۶۵۰ کیلومتر کشیده شده و عرض آن در باریکترین نقطه ۵۰ کیلومتر می‌باشد.

مساحت کل: ۳۲۹۵۶۰
خشکی: ۳۲۵۳۶۰ آبی: ۴۲۰۰
خط مرزی: ۴۶۳۹ کامبودیا: ۱۲۲۸
چین: ۱۲۸۱ لائوس: ۲۱۳۰
خط ساحلی: ۳۴۴۴

جمعیت‌شناسی

ویتنام در سال ۱۹۹۴ جمعیتی بالغ بر ۷۰ میلیون نفر را در خود جای می‌داد که نرخ رشد جمعیت در آن سال ۲٪ بوده یعنی اینکه بیش از یک میلیون نفر هر ساله به جمعیت آن افزوده می‌شده است. در حال حاضر طی آخرین برآوردها

کشاورزی در ویتنام

بیش از ۶۰٪ از نیروی کار در ویتنام در بخش کشاورزی کار می‌کنند و فعالیت و تسلا مستقیماً

پیوسته و سازماندهی شدند. مجموعه فعالیت‌های کشاورزی توسط تشکلهای تولیدی یا تعاونی‌ها انجام می‌گرفت. توزیع محصولات و مزایای اعضا تعاونی مبتنی بر نقشهای تعاونی در منطقه بوده است. نرخ رشد کشاورزی در این دوره ۱۲٪ بوده و نرخ رشد جمعیت بیش از ۲/۲٪ در سال بوده است، نتایج نشان می‌دهد که تعداد زیادی از خانواده‌های کشاورز در شرایط قحطی و نزدیک به قحطی و فقر زندگی می‌کرده‌اند که بیشتر شامل مردم روستایی می‌شدند. در این دوره محصولات صنعتی، محصولات غذایی را کاهش داده بود.

۲- دوره ۱۹۸۶-۱۹۸۱: در این دوره جنبش تعاون حدود ۱۷ هزار تعاونی کشاورزی، ۴۰/۲۲۸ انجمن کشاورزی، ۹۶۴ انجمن و ۲۳۰۰ گروه تولیدی کشاورزی به وجود آورده است. که حدود ۹۴/۱۸٪ خانواده‌های کشاورز و ۸۰/۸۴٪ از زمینهای زراعت شده را در برگرفت.

در این دوره مراکز دولتی و مراجع و تعاونی‌های محلی، برای کمک به کشاورزان جهت برطرف کردن اثرات مخرب و همه جنبه‌های توسعه کشاورزی و روستایی و پیدا کردن دلایل و راه حل‌های کاهش تخریب فعالیت می‌کردند.

۳- دوره ۱۹۹۵-۱۹۸۶ این دوره، دوره تجدید ساختار کشاورزی بود برخی مشکلات این دوره عبارتند از: نرخ بالای

هکتار (۳۷٪) زمینهای بیابانی و غیرقابل استفاده، می‌باشد.

در اغلب زمینهای کشاورزی برنج کاشته می‌شود و محصولات دیگری مثل ذرت و غلات رانیز در آنها کشت می‌شود. در زمینهای پست، درختان مثمر مانند کوکونات و در زمینهای بلند قهوه و جای کشت می‌شود. توزیع زمینهای کشاورزی بین خانوارهای کشاورزان به طور مناسب صورت نمی‌گیرد و مقدار آن زیر مقدار قانونی است. اکثر خانوارهای کشاور بین ۲ تا ۵ هکتار زمین اجاره‌ای در اختیار دارند.

زمینهای مورد استفاده

زمینهای قابل کشت: ۱۹/۹۷٪
محصولات دائمی: ۵/۹۵٪ سایر محصولات: ۷۴/۰۸٪

تغییرات ساختار کشاورزی ویتنام در دوره ۱۹۹۵-۱۹۷۶

۱- دوره ۱۹۸۰-۱۹۷۶ این دوره با نتایج ناشی از جنگ و عدم اتحاد و ترکیب کشور روبرو بوده است. کمبود سرمایه‌گذاری، کمبود بودجه، تکنولوژیهای مقتضی و کارکنان خوب و آموزش دیده، به خوبی احساس می‌شده و مکانیسم طرح اقتصاد مرکزی در سراسر کشور پذیرفته شده است.

در این دوره جنبش‌های تعاونی و اجتماعی در شمال و جنوب کشور به هم

غیرمستقیم بر روی زمین و جنگل امرار معاش می‌کنند. کمبود زمین قابل کشت و پایین بودن میزان محصول تولیدی دو ویژگی اصلی کشاورزی در ویتنام است. براین اساس فقط ۲۱٪ زمینهای منطقه، ۷ میلیون هکتار آن قابل کشت می‌باشد. کمتر از نیمی از این مقدار (۳ میلیون هکتار) دارای خاکهای رسوبی حاصلخیز است، حدود ۲ میلیون هکتار از زمینها خاکهای نیمه‌شور یا نیمه‌اسیدی دارند.

متوسط زمین قابل کشت در ویتنام کمتر از ۱ هکتار برای هر نفر می‌باشد که از میانگین جهانی آن پایین‌تر است. متوسط بازدهی در هر هکتار کمتر از تایوان و اندونزی ولی بالاتر از تایلند است. متوسط کشت محدود ۱/۴ هکتار است و حدود یک سوم مناطق زراعت شده آبی می‌باشد.

در کل باید گفت بخش کشاورزی ویتنام عبارت است از: محصولات (یکساله و چندساله)، تولیدات حیوانی، فرآیند تولید و تبدیل و خدمات حمایتی کشاورزی.

محصولات عمده کشاورزی آن عبارتست از: غلات، مخصوصاً برنج و ذرت و سیب‌زمینی

همچنین تولیدات صنعتی آن شامل موارد ذیل است: کائوچو، قهوه، چای، نیشکر، تنباکو، بادام زمینی، پنبه، چغانی، بوری، فلفل، توت (پرورش کرم ابریشم)، کافئین و کوکونات

و محصولات باغی آن عبارتست از: موز، پرتقال، لیمو، انبه و سبزیجات مختلف مناطق معتدل، نیمه گرمسیری و گرمسیری

وضعیت زمین در ویتنام

بر طبق آمار کل زمینهای طبیعی در ویتنام حدود ۳۳ میلیون هکتار است که بیشتر آن کوهستانی است. از مقدار ۸/۵ میلیون هکتار (۲۵٪) زمینهای کشاورزی، ۱۰/۵ میلیون هکتار (۳۲٪) زمینهای جنگلی، ۱/۲ میلیون هکتار (۳/۵٪) زمینهای مسطح، ۸ میلیون هکتار (۲/۵٪) زمینهای مسکونی و ۱۲ میلیون

بخش	GDP	نیروی کار
کشاورزی	21/8%	63 %
صنعت	39.7 %	16 %
خدمات	38.5 %	21%

نیروی کار: ۴۵/۷۴ میلیون نفر نرخ بیکاری: ۶/۱٪ جمعیت زیر خط فقر: ۳۷٪

منبع: (factbook2004)

- رشد سریع و پایدار کشاورزی و بنا نهادن یک ساختار معقول کشاورزی و اقتصاد روستایی
 - حرکت سریع کشور به سمت صنعتی و مدرن شدن و ایجاد امنیت غذایی و بهبود زندگی مردم در مناطق مختلف روستایی و کاهش فقر
 برای رسیدن به این مقاصد انجام سنجش‌ها و ارزیابی‌های ضروری می‌نماید:

ارزیابی از:
 - منابع آب و زمین مورد استفاده
 - توسعه بخشهای اقتصادی مختلف، اقتصاد خانوارهای کشاورزی و تعاونی کشاورزی
 - پیشرفت و انتقال تکنولوژی
 - توسعه و پیشرفت همکاری بین‌المللی
 - ادامه روند اصلاحات و توسعه منابع انسانی

کشوری که دارای کمبود غذا بود به کشوری که مازاد غذایی دارد تبدیل شده است. امنیت غذایی در این کشور برقرار شده است و ۱/۵ تا ۳ میلیون تن برنج در سال صادر کرده است و سرانه غذا از ۲۷۰ کیلوگرم در سال ۱۹۸۲ به ۳۷۰ کیلوگرم در سال ۱۹۹۵ رسید.

انتظارات از بخش کشاورزی در سالهای ۲۰۰۵-۲۰۱۰

سال ۲۰۰۵: توسعه چندبندی کشاورزی، جنگلداری و پرورش ماهی مبتنی بر مناطق تخصصی شده وسیع.
 - ایجاد ساختار معقول بین تولیدات حیوانی و زراعی و افزایش محصولات تجاری
 - توسعه فرآیند صنعتی شدن جنگلداری و پرورش ماهی و نه فعالیتهای غیرکشاورزی کارهای سنتی
 سال ۲۰۱۰:

رشد جمعیت (بیش از ۲/۲٪) - عدم خودکفایی و امنیت غذایی - پایین بودن سطح فعالیت علمی، تکنولوژیکی و مخصوصاً مدیریت اقتصادی و همچنین پایین بودن سودمندی بخشهای مختلف - محدودیت بودجه دولتی و سرمایه گذاری - ضعف و فقر تسهیلات و خدمات حمایتی - عدم تعادل بین هزینه‌ها و سیستمهای مالی - نرخ بالای تورم - مشهود بودن آثار جنگ - قهقراپی بودن سیاستهای بخش کشاورزی و عدم پاسخگویی به نیازهای توسعه در کشور

برخی موفقیتها در این دوره

افزایش تولید برنج از ۱۵/۸۷ میلیون تن در سال ۱۹۸۵ به ۱۹/۲۲ میلیون تن در سال ۱۹۹۰ و ۲۴/۹۶ میلیون تن در سال ۱۹۹۵، همراه با افزایش ۲/۷ میلیون تنی غذاهای مکمل دیگر (ذرت و سیبزمینی). در این دوره ویتنام از یک

سهم بخشهای کشاورزی (1999-2010)

سال	تولیدات زراعی	تولیدات دامی	خدمات
1997	77.6%	19.7%	2.7%
2000	76.0%	20.5%	3.5%
2005	70.0%	24.5%	5.5%
2010	62.0%	29.5%	9.5%

منبع: (APO.2002)

اهداف موردانتظار (000ha):

محصولات	موجود	قابل انتظار
قهوه	362	450 by 2005
چای	78	120 by 2010
درختان میوه	385	800 by 2010
Rubber	364	700 by 2010
Cashew	250	500 by 2010

منبع: (APO.2002)

تحقیق و توسعه کشاورزی (R&D) در ویتنام

نقش تحقیقات در توسعه کشاورزی بر کسی پوشیده نیست. کشور ویتنام برای توسعه کشاورزی بر انجام تحقیقات سرمایه گذاری ویژه ای کرده است.

هدایت موسسه تحقیق و توسعه کشاورزی در ویتنام بر عهده، انجمن ملی علوم کشاورزی، همراه با انجمن خاکها و کودها می باشد که از طریق ۴۰ انجمن تخصصی در مناطق مختلف و در موضوعات مختلف حمایت می شوند. فعالیتهای تحقیقی موارد زیر را شامل می شود:

- محصولات غذایی - پنبه
- محصولات فنی - غله (ذرت)
- نگهداری حیوانات - حبوبات
- محافظت گیاهان - پرورش کرم ابریشم
- مسائل دامپزشکی - rubber
- مکانیزاسیون کشاورزی - جنگلداری
- اقتصاد کشاورزی - پرورش ماهی
- کشاورزی مناطق مرتفع - پرورش میگو

هیأت علمی بخش تکنولوژی و علوم کشاورزی برای هماهنگ کردن و آموزش افراد برای تحقیق کشاورزی و عهده داری برنامه های تحقیق و توسعه در سال ۱۹۶۷ تاسیس شد. این هیأت برنامه های تحقیق و توسعه پنج ساله تنظیم می کند. یافته های تحقیق و توسعه به وسیله هیأت به موسسات تحقیقی مختص شده است. نتایج تحقیقات بدون تصویب هیأت علمی نمی تواند در سطح مزرعه به کار گرفته شود.

برنامه تحقیقات کشاورزی در ویتنام به وسیله وزارت کشاورزی انجام می شود. تحقیق در ویتنام در جهت افزایش تولیدات کشاورزی و حفظ ضمانت غذایی در سطوح تغذیه ای مناسب هدایت شده است و تقدم تحقیقات برای مدیریت آب و خاک و افت کشاورزی و کنترل بیماریهای زراعی و دامی است.

موسسات دولتی تحقیق کشاورزی در ویتنام با کمبود یافته ها برای هدایت

تحقیقات و فعالیتهای تحقیقی مواجه هستند. تشویق و حمایت دولت از یافته های تحقیق ارتباطات و برخوردهایی بین موسسات تحقیقی و واحدهایی تولید به وجود می آورد که این امر برای واحدهای تولیدی محرکهای را در جهت توسعه بهتر و بیشتر تکنولوژی فراهم می کند.

منابع اصلی حمایت کننده از تحقیقات UNDP و FAO هستند. ابزار اجرای برنامه های بزرگتر برای پیشرفت کشور توسط NARS تامین می شود. دیگر کمکهای خارجی شامل CIMMYT در زمینه غله، IRRI (برنج)، دانمارک (نیشکر)، هند (شیر بوفالو)، فرانسه (کوکونات، پنبه)، می باشد.

نظام تحقیقات کشاورزی ویتنام شبکه نظام موسسات تحقیقی در ویتنام:

۱- موسسات تحقیقی متعلق به وزارت توسعه روستایی و کشاورزی

- موسسه علوم کشاورزی ویتنام
- موسسه علوم کشاورزی جنوب ویتنام
- موسسه علوم جنگل ویتنام
- موسسه تحقیق منابع آب
- موسسه تحقیق منابع آب جنوبی
- موسسه تحقیق برنج دلتای کولونگ
- موسسه کشاورزی و جنگلداری مرکز کوهستان
- موسسه تحقیق میوه جنوب
- موسسه تحقیق ذرت
- موسسه ژنتیک کشاورزی
- موسسه ملی محافظت گیاهان
- موسسه ملی دامپروری
- موسسه مهندسی کشاورزی
- موسسه ملی خاک و کود
- موسسه اقتصاد کشاورزی
- موسسه تحقیق محصولات غذایی

۲- موسسات تحقیقاتی متعلق به کمپانیهای عمومی

- موسسه تحقیق چای
- موسسه تحقیق نیشکر
- موسسه تحقیق سبزیجات و میوه
- موسسه تحقیق پسر از برداشت

- مرکز تحقیق پنبه
- مرکز تحقیق پنبه
- مرکز تحقیق پرورش کرم ابریشم
- مرکز تحقیق طیور

موسسه اقتصادی - اداری در زمینه کشاورزی در ویتنام شامل:

موسسه ملی طرح ریزی و برنامه ریزی کشاورزی

موسسه طراحی و نقشه برداری جنگل

موسسه طراحی منابع آب

بودجه تحقیقی: حقوق کارکنان بخش

تحقیق در موسسات تحقیقی از بودجه دولت پرداخت می شود. میزان و محتوای تحقیق به بودجه ای که توسط یکی از منابع زیر تامین می شود بستگی دارد:

- ۱- بودجه دولت
- ۲- سرمایه توسعه علم از طریق MARD

۳- همکاری دو طرف با واحدهای تولیدی برابر توافق

۴- همکاری با سازمانهای بین المللی

در حال حاضر معمولاً بودجه تحقیق فقط شامل ۱٪ از بودجه ملی است و بودجه تحقیقات کشاورزی فقط ۱۲٪ از بودجه کل تحقیقات می باشد. وزارت محقق دارد که از این تعداد ۳۵۰۰ نفر تحصیلات دانشگاهی دارند.

چالشهای فعالیتهای تحقیقی علمی در ویتنام:

چالشهای اصلی برای پیشبرد فعالیتهای توسعه و تحقیق شامل: تفرق سیستم تحقیقات کشاورزی به علت تداخل کارکردها و مشکلات سرمایه گذاری، روز نبودن تجهیزات تحقیقی، کم و ناکافی بودن بودجه تحقیقات، عدم تشویق و ترغیب دانشمندان برای توسعه ابتکارات توسط مکانیسم مدیریت علمی و تکنولوژیکی، عدم وجود هماهنگی بین تحقیق و انتقال تکنولوژی سیستم آموزشی نامناسب می باشد.

اساساً از نقطه نظر توسعه درونی، سود

تکنولوژی‌های مناسب بین‌المللی بالاست و دولت ویتنام همیشه درصدد همکاری با دیگر کشورها به منظور انتقال و توزیع سریع تکنولوژی و پیشرفت سریع علم و تکنولوژی در ویتنام می‌باشد.

اصلاحات کشاورزی در ویتنام

کشاورزی و توسعه روستایی نقش بسیار مهمی در اقتصاد ویتنام دارند و توسعه کشاورزی و اقتصاد روستایی ضروری به نظر می‌رسد. بیش از ۶۰ درصد نیروی کار در مناطق کشاورزی زندگی و کار می‌کنند که خود لزوم انجام اصلاحات و رسیدگی به این بخش را روشن می‌سازد.

کشاورزی در ویتنام منبع اصلی درآمد برای اکثریت مردم روستاست. و متوسط میزان زمین کشاورزی برای هر خانوار کشاورز ۰/۵ هکتار می‌باشد که از جمله پایین‌ترین اندازه زمین زراعی در کشورهای در حال توسعه می‌باشد. محصول اصلی کشور برنج است که سهم اصلی را در محصولات غذایی داراست.

در طول سالیان متعددی ویتنام یک واردکننده غذا به شمار می‌رفت و برای تغییر این وضعیت نیاز به تغییر و اصلاح در بخش کشاورزی خود داشت. اصلاحات کشاورزی در ویتنام در سال ۱۹۸۱ با معرفی یک سیستم فرد مدار بر پایه قرار داد به طور رسمی آغاز شد. این سیستم، کشاورزان را قادر می‌ساخت تا نسبت به کشت اشتراکی مستقلانه‌تر کشت کنند. اولین تأثیرات این اصلاحات بر رشد بازده تولیدات کشاورزی (بخصوص برنج) بود ولی این رشد بی ثبات بود و بعد از سال ۱۹۸۲ نرخ رشد بازده برنج کاهش پیوسته‌ای را نشان داد.

دلایلی که باعث شد سیستم قراردادی مطابق انتظار جواب ندهد شامل موارد زیر بود:

رهیافت برنامه‌ریزی از بالا به پایین در تولید، عدم تضمین بودن خرید تمام محصولات قرار دادی از کشاورزان توسط دولت، نبودن امنیت در حق تملک زمینها

و عدم سرمایه‌گذاری کافی توسط کشاورز بر روی زمین بعد از سیستم قراردادی در دومین مرحله اصلاحات کشاورزی - قانون زمین - که برای کشاورزان، حقوقی از قبیل انتقال وراثت، گرو گذاشتن، تبادل و اجاره زمین با استفاده از حق مالکیت قائل می‌شد و باعث ایجاد امنیت در تصرف زمین شد، تأثیرات قابل توجهی بر تولیدات کشاورزی داشت. این قانون همچنین به کشاورزان حق تصرف طولانی مدت را داد. (۲۰ سال برای محصولات یکساله و ۵۰ سال برای محصولات چند ساله و درختهای بادوام) در پی این قانون، کشور یک میانگین نرخ رشد سالانه ۵٪ را در بخش کشاورزی تجربه کرد.

عمده‌ترین دستاورد بخش کشاورزی در این دوره رشد در تولید برنج و قهوه بوده است. در سال ۱۹۹۰ حجم صادرات برنج افزایش پیدا کرد و ویتنام سومین صادر کننده برنج بعد از امریکا و تایلند شد. در سال ۱۹۹۷ از تایلند هم پیشی گرفت و دومین صادر کننده بزرگ برنج گردید. همچنین در طول دهه ۹۰ ویتنام یک صادرکننده اصلی قهوه شد و در سال ۱۹۹۷ به بهترین صادرکننده قهوه در منطقه و چهارمین در جهان تبدیل شد. به طوری که بازده قهوه در ویتنام ۱/۵ تن در هکتار در برابر ۵ تن در هکتار جهانی بود. در کل اصلاحات در بخش کشاورزی به رشد کشاورزی و سایر بخشهای اقتصادی کمک کرد به طوری که کشاورزی امروزه حدود ۳۰٪ از کل صادرات و ۲۴٪ GDP کشور را تامین می‌کند. ولی با وجود این اصلاحات کشاورزی هنوز راهی طولانی برای بهبود وضعیت خود در نواحی مختلف کشور در پیش رو دارد.

صادرات بخش کشاورزی

سرعت افزایش تولید مواد غذایی، ویتنام را از کشوری که به طور منظم غذا وارد می‌کرد به دومین صادرکننده بزرگ برنج جهان در طول دهه ۹۷-۱۹۸۷ تبدیل کرده است. این کشور در سال ۱۹۹۸، ۳/۶ میلیون تن صادرات داشته و این روند تاکنون کم و بیش ادامه داشته است.

در طول دوره ثبات نرخ رشد و محصولات، با افزایش کیفیت تولیدات، ارزش تولیدات کشاورزی برای صادرات افزایش سالانه‌ای داشته است. جدا از محصولات غذایی، صادرات دیگر محصولات کشاورزی به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است. صادرات قهوه فقط ۳۱/۵ هزار تن بوده که به حدود ۵۰۰ هزار تن رسیده و ویتنام را به عنوان دومین صادرکننده قهوه در آسیا و چهارمین در جهان معرفی کرده است. همراه با قهوه صادرات ماده اولیه لاستیک طبیعی به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافته است. گذشته از این ویتنام صادرات بادام زمینی، فندق، چای، دارچین، سبزیجات و گوشت نیز دارد. این کشور در حال حاضر سالانه ۲ میلیارد دلار صادرات کفش دارد که با صنعت دامپروری آن ارتباط دارد. ویتنام همچنین محصولات الکترونیک، منسوجات، پوشاک و فرآورده‌های دریایی نیز صادر می‌کند.

ارزش صادرات:

کالاهای صادراتی: نفت خام، تولیدات دریایی، برنج، قهوه، rubber، چای، کفش، لباس.

نرخ رشد تولیدات کشاورزی (۱۹۸۵-۱۹۷۶)

دوره	۱۹۸۰-۱۹۷۶	۱۹۸۵-۱۹۸۲
نرخ رشد ناخالص محصولات	۱/۹	۴/۹
متوسط سالانه محصولات غذایی (میلیون تن)	۱۳/۳۵	۱۷/۰۱
متوسط غذای سرانه در سال (کیلوگرم)	۲۶۸(۱۹۸۰)	۳۰۴(۱۹۸۵)
متوسط باردهی شلتوک برنج (تن در هکتار)	۲/۰۲	۲/۵۸

کشورهای مهم طرف صادرات: آمریکا ۲۰/۹٪، ژاپن ۱۳/۲٪، استرالیا ۶/۹٪، چین ۶/۲٪، آلمان ۵/۵٪، تایوان ۴/۸٪، سنگاپور ۴/۴٪، اکراین ۴/۲٪

ارزش واردات:

کالاهای مهم وارداتی: ماشین آلات و تجهیزات، محصولات تبدیلی نفت، یخچال، محصولات فولادی، پنبه، غله، چسب، موتور سیکلت
کشورهای مهم طرف واردات: چین ۱۳/۶٪، تایوان ۱۱/۹٪، ژاپن ۱۱/۲٪، کره جنوبی ۱۰/۸٪، سنگاپور ۱۰/۳٪، آمریکا ۵/۷٪، تایلند ۵/۴٪، هنگ کنگ ۴/۲٪

اصلاحات اقتصادی و نتایج آن در کشاورزی ویتنام

ویتنام روند اصلاحات اقتصادی‌اش را در دسامبر ۱۹۸۶ شروع کرد. در این روند تمایل به اقتصاد بازاری و سوسیالیست مدار بود. تاثیر این روند در بهبود موقعیت اقتصادی و استانداردهای زندگی قابل توجه بود. اصلاحات اقتصادی ابتدا بر بهبود سیستم اداری و چارچوب قانونی تمرکز یافت. سپس تصمیماتی برای اجرای این اصلاحات در رشته‌های مختلف مانند مدیریت اقتصادی و مالی در کشاورزی با هدف بهبود شرایط موجود گرفته شد.

در نتیجه اصلاحات اقتصادی تولید ناخالص داخلی افزایش یافت و تورم کنترل شد. محصولات کشاورزی در طول دهه ۹۰ با نرخ ۴٪ رشد پیدا کرد ولی سهم کشاورزی در درآمد ملی کاهش یافت و سهم تولیدات کشاورزی در GDP از ۴۰٪ در سال ۱۹۹۰ به ۲۴/۲٪ در سال ۱۹۹۷ رسید و سهم بخشهای خدمات و صنعت در این دوره افزایش یافت و اقتصاد ویتنام به سمت تنوع فعالیت در جنبه‌های مختلف پیش رفت و میزان GDP افزایش پیدا کرد.

سیاستهای معمول دولت در کشاورزی:

به طور معمول هدف اصلی و خط‌مشی

اساسی کشاورزی در ویتنام متوجه خودکفایی در غذا (بخصوص برنج) و صدور مازاد آن و امنیت غذایی است. در سالهای اخیر، ویتنام به تنوع محصولات کشاورزی بیشتر اهمیت داده و با توجه به هدف ذکر شده تاکید بر افزایش بهره‌وری یا اثربخشی منابع و تکنولوژیهای جدید در کشاورزی دارد و به بعضی فعالیتها توجه خاصی مبذول می‌کند:

- بهبود بذر و بازدهی واریته‌های مختلف بذر
- توجه به تکنولوژی آبیاری و کشت محصولات چندجانبه
- بهبود سیستمهای کشاورزی (عرضه نهاده‌ها و تکنولوژی، بازاریابی و مدیریت)
- افزایش سرمایه‌گذاری در بخش تحقیق و امور زیربنایی
- بهبود خدمات ترویج کشاورزی و...

الگوهای کشت در ویتنام

شرایط آب و هوایی و خاک در ویتنام به کشاورزان این امکان را می‌دهد که ۲ تا ۴ نوع محصولات را در یکسال بر روی یک زمین کشت کنند که این امکان می‌تواند در نوع خود بسیار سودمند باشد. الگوهای اصلی کشت شامل موارد زیر است.

- برنج بهار، برنج پاییزه
- برنج زمستانه - بهار، برنج تابستانه، برنج پاییزه
- برنج زمستانه - بهار، لگومها، برنج تابستانه - پاییزه، برنج پاییزه - زمستانه
- برنج زمستانه - بهار، برنج پاییزه، محصولات زمستانه (ذرت، سیب‌زمینی یا سبزیجات)

- برنج آب عمیق با پرورش ماهی
- برنج شناور، ذرت، خربزه و کشت درختان میوه و نیشکر

نگاهی اجمالی به وضعیت دامپروری در ویتنام

پیش شرط دامپروری خوب و تولید گوشت و سایر محصولات دامپروری انجام

زراعتهای مناسب دامپروری است. در ویتنام با یک برنامه‌ریزی برای تولید گوشت موردنیاز و صادرات آن تصمیم به پرورش ۳/۵ میلیون بوفالو، همین مقدار گاو و تقریباً ۱۰۰ میلیون مرغ و خروس گرفته شده است. صنعت پرورش ماهی و میگو نیز در آینده می‌تواند بسیار سودآور باشد.

حیوانات اصلی شامل چهارپایان و طیور هستند. گاو، بوفالو، مرغ و خروس، بز، خرگوش و... از این قبیل‌اند. در سال ۱۹۹۷ سهم تولیدات دامی در کشاورزی ۱۹/۷٪ بوده است و انتظار می‌رود که به ۲۴/۵ و ۲۹/۵ درصد در سالهای ۲۰۰۵ و ۲۰۱۰ برسد. تولید کلی گوشت در ویتنام حدود ۲ میلیون تن است.

دلایل کندی توسعه و رشد تولیدات دامپروری در ویتنام شامل: بازاریابی ضعیف برای تولید گوشت پایین بودن درآمد برای مناطق روستایی که جمعیت زیادی دارند و کیفیت پایین گوشتهای تولیدی و کندی و رکود در تولید، تلفات زیاد، کمبود علوفه قیمت و کیفیت پایین مواد اولیه برای دامپروری و است.

برای غلبه بر این محدودیتها و فشارها و برای تولید بیشتر در دامپروری جهت صادرات و افزایش سهم دامپروری در کشاورزی باید مراکز تولیدی به صورت متمرکز مجتمع شوند. اخیراً دولت توجه زیادی به توسعه کیفیت پرورش دامها با فراهم نمودن امکانات و تجهیزات برای مجموعه‌های دامپروری و جستجو برای بازاریابی صادرات می‌کند.

مناطق تحت پوشش جنگل:

جنگلهای ویتنام به سه بخش تقسیم شده‌اند: ۱- جنگلهای تولیدی: که توسط اداره جنگلهای طبیعی برای تولید چوب و سایر تولیدات جنگلی تعیین شده‌اند.

۲- جنگلهای حفاظت شده: که برای جلوگیری از خاک‌شویی از زمینهای بلند و همچنین صدمه دیدن زمینهای پست در نظر گرفته شده‌اند.

۳- جنگلهای موارد خاص شامل:

پارکهای ملی، محلهای باغ وحش، حفاظت گاههای زیستی و دیگر مناطقی که ارزش طبیعی و ملی دارند.

جنگلهای ویتنام تحت تاثیر عواملی مانند افزایش جمعیت و کشت محصولات باغی و زراعی، فرسایش خاک و نابودی طبیعی جنگلها و همچنین آثار مخرب جنگ در ویتنام بسیار زیان دیده است. اخیراً دولت طرحهایی را برای حفاظت از مناطق جنگلی در دست اجرا دارد.

به غیر از جنگل ویتنام از منابع طبیعی دیگری مانند: فسفات، زغال سنگ، منگنز، نفت و گاز برخوردار است.

منابع جنگلی در ویتنام
سال کل مناطق

۱۹۵۴	۱۶۵۰۰	٪۴۳
۱۹۶۸	۱۴۵۰۰	٪۳۷
۱۹۷۵	۹۵۸۱	٪۳۱
۱۹۸۷	۹۳۰۰	٪۳۰
۱۹۹۰	۹۱۷۵	٪۲۷
۱۹۹۲	۹۶۰۰	٪۲۹

منبع: (APO. 1998)

مدیریت جنگل در ویتنام در طول ۴۰ سال گذشته

تا پیش از سال ۱۹۹۰، سیاست جنگلداری در ویتنام در جهت رسیدن به یک استفاده معقول و منطقی از منابع جنگل بر همکاری اداراتسی شامل مدیریت، بهره برداری، فرآوری و توزیع منابع جنگلی مبتنی بود.

منطقه بزرگی از زمینهای جنگلی در مناطق مرکزی و بالای ویتنام شمالی بین سالهای ۱۹۶۰ - ۱۹۵۰ به صورت ملی درآمد. این زمینها با شیب حدود ۲۵ درصد برای جنگل تخصیص یافته بودند و کنترل آن زیر نظر اداره دارایی و مدیریت اداره جنگل که از بالا کنترل مدیریتی منابع جنگل را اعمال می کردند تمرکز یافته بود.

وزارت جنگلداری به منظور جستجو و

رفع احتیاجات اداره جنگل و برای اجرای طرحهای عملیاتی سالانه آنها آیین نامه دقیق کشاورزی را تصویب کرده بود. در سال ۱۹۷۲ دولت با واحدهای تولیدی جنگل سیستمی را برای حفظ و نگهداری ایجاد کرد. این سیستم اجرای آیین نامه و مقررات تولیدی جنگل و راهنمایی در بهره برداری از منابع جنگل را برعهده داشت.

از تصمیمات مهم و بزرگ اداره مدیریت جنگل تغییر شکل و اصلاح استفاده تواتری از منابع روستایی و اجتماعی در زمینهای مرتفع بود. همانند مناطق پست، مردم در مناطق مرتفع تشکیل تعاونی های تولید کشاورزی دادند و با همکاری و مشارکت، مجموعه ای از زمینها را که محصولات آنها بر طبق هزینه کار آنها تقسیم می شود تشکیل داده اند.

این تعاونی ها هر چند از مداخله دولت در امور آزادند ولی به منظور تمرکز و کنترل بر روی جنگلها فعالیت می کنند.

برنامه ها و سیاست جاری در جنگلداری

جنگلهای ویتنام در سالهای گذشته در اثر جنگ و مسائل زیست محیطی بسیار آسیب دیده اند و دولت برای احیای آن برنامه هایی را در دست اجرا دارد. از جمله می توان به طرح گسترش جنگلهای گرمسیری و توسعه عمل و محافظت منابع طبیعی اشاره کرد.

سیاست جنگلداری ملی معرفی یک قالب جدید برای مدیریت جنگل است. سیاست جدید برای عوض کردن وضع جنگلداری و مبادرت به نظارت بر جنگل توسط خانوارها به صورت خصوصی است این سیاست از سیاست اصلاح زمین کشاورزی در سال ۱۹۸۰ که مدیریت زمین را به خانوارها و مکانهای خصوصی واگذار کرده بود نشأت می گیرد، در حال حاضر با راهنماییهای منقusi به وسیله دولت راههای نگهداری از جنگل برای مردم محلی روشن شده است.

در سال ۱۹۹۳ قانون زمین به مردم محلی حق استفاده گسترده از زمینهای جنگلی و کشاورزی را داد. در قبال این قانون کشاورزان حق استفاده طولانی مدت از زمین را داشتند و حق استفاده از زمینهای جنگلی به خانوارها و گروهها و سازمانهای خصوصی داده شد که شامل حق اجاره انتقال و وارث شدن بود.

مدیریت مناطق جنگلی در حال حاضر یک خانوار کشاورز را به عنوان مدل پیروی برای کشاورزان قرار می دهد و زمینی را خارج از تقسیم منابع آب در اختیار آنها قرار می دهد و یک خانوار برای احیا مناطق جنگلی به طور همه جانبه حمایت می شود و از طریق برنامه های ملی جنگلداری حمایتهایی مانند عرضه نهاده ها، تکنولوژی مناسب و بازار مناسب دریافت می کند.

سیاست اخیر مدیریت جنگلداری ویتنام در مناطق مرتفع، از پیشرفت تشکیلات محلی برای نگهداری و محافظت از جنگل حکایت دارد و مردم به عنوان نگهبانان اداره جنگلها و کنترل مستقیم جنگل معرفی شده اند و برای اجرای تولیدات جنگلی با اختیار خود فعالیت می کنند.

توسعه بخش جنگلداری ویتنام

در توسعه بخش جنگلداری، ویتنام در جریان همکاری با سازمانهای بین المللی و ناحیه ای از قبیل Apfc حرکت می کند. کشور ویتنام از امضا کنندگان بیانیه بین المللی حفاظت از محیط زیست است که موضوع آن، نیاز به آموزش بیشتر و امکان کاربرد تجربه دیگر کشورها برای پیشرفت بیشتر مدیریت حفاظتی درباره توافقات بین المللی است. در این باره ویتنام در همایشهای منطقه ای و کنگره جهانی جنگلداری و مجمع های آسیایی شرکت داشته است.

در سسه سال گذشته جمهوری سوسیالیست ویتنام اقداماتی را در جهت حفاظت جامع از جنگلها، با نظریه Apfc و با بذورش سیاست تجدید اقتصاد به

عمل آورده است. این سیاست با یک هدایت متمرکز اقتصادی براساس بازار از سال ۱۹۸۶ استمرار داشته است.

این روند افزایش فعالیتها را در جهت توسعه جامعه جنگلداری مبتنی بر بازار محوری، در پی داشته و حمایتهای مالی از جنگلداری و کشت درختان جنگلی را افزایش داده است به گونه‌ای که دولت سرمایه‌گذارهای خود را در فرایند صنعتی شدن جنگل افزایش داده است.

موفقیتهای کشاورزی با استقرار یک نظام سیاسی مناسب:

- سیاست حمایت از حق کشاورزان در مورد زمین که شامل: تبدیل (بر طبق برنامه) انتقال، وراثت، رهن و اجاره می‌گردد.

- سیاست حمایت از زمینهای زراعی برنج آبی

- سیاست حمایت از درآمد ثابت برای کشاورزی برنج کار

- سیاست بازار: ایجاد منبع مالی حمایتی ثابت برای تولید غذا

- سیاست اعتبار روستایی: تسهیل راههای استفاده کشاورزان از وام و اعتبارات برای کسب و کار

به همراه این سیاستها که منجر به موفقیتهای زیادی شد، دولت سرمایه‌گذاری در تولید کشاورزی را، بخصوص در آبیاری، سیستم حمایتی بذور و دیگر نهاده‌ها کشت محصولات خاص افزایش داده است.

کاربرد زیاد تکنولوژی‌های پیشرفته مانند واریته‌های برنج با بازدهی و کیفیت بالا که برای محیطها و مناطق مختلف کشاورزی مناسب هستند برای افزایش محصولات و تغییر ساختار محصول همچون افزایش محصول زمستانه در شمال، تولید سه نوع برنج در جنوب، تولید مجموعه واریته‌های برنج زودرس در دلتای رودخانه ماکونگ برای جلوگیری از بروز سیل، از دیگر موفقیتهای می‌باشد.

از دیگر موفقیتهای به ثبت رسیده در

کشتهای محدود، افزایش کیفیت خاکها به دلیل استفاده کود و مدیریت بیماری‌ها و آفات می‌باشد. در تکنولوژی تولید گونه‌ها اغلب ویتنام از ترکیب گونه تخصصی با محصولات غذایی زیاد استفاده می‌کند. در ویتنام منطقه تحت کشت برنج هیبرید در حدود ۱۰۰۰۰۰ هکتار باردهی است که از برنج معمولی ۱/۵ تا ۲ تن بالاتر است و منطقه کشت ذرت هیبرید به سرعت افزایش یافته و از یک تا ۶۵٪ در حال حاضر، رسیده است.

نظام ترویج کشاورزی ویتنام

اول مارس ۱۹۹۳ دولت ویتنام قانون ایجاد سیستم ترویج را در سطوح مختلف تصویب کرد. این تصویب‌نامه تشکیل یک شبکه ترویج در بخش‌های کشاورزی، جنگلداری و شیلات را شامل می‌شد. همزمان با این اساسنامه، دولت، موسسات داوطلب برای ترویج کشاورزی و سازمانهای خارجی اقتصادی - اجتماعی را توسعه داد و زیر بخشهای کشاورزی، جنگلداری و شیلات موظف شدند با فعالیت خود یک برنامه ترویجی را برای هر منطقه اکولوژیکی تدوین کنند. با تاسیس سیستم ترویج منحصر به فرد گسترده در سال ۱۹۹۳ در ویتنام، سیستم ترویج حرفه‌ای و سازمانهای داوطلب عهده‌دار فعالیت‌های ترویجی شدند، این سیستم توسط وزارت کشاورزی و توسعه روستایی نظارت می‌شود.

نظام ترویج کشاورزی ویتنام از سطح مرکزی تا سطوح محلی، دهستان‌ها و دهکده‌ها سازماندهی شده است. در سطح مرکزی وزارت کشاورزی و توسعه روستایی، مرکز سازمان دولتی برای ترویج کشاورزی است که ادارهای برای ترویج کشاورزی و جنگلداری در نظر گرفته است. در وزارت شیلات نیز واحدی برای ترویج در نظر گرفته شده است. در استانها مراکز ترویج کشاورزی زیر نظر اداره استانی کشاورزی و جنگلداری عمل می‌کنند این مراکز ایستگاههای ترویج را برای دهستانها یا روستاها ایجاد

می‌نمایند.

نظام ترویج کشاورزی ویتنام تنها شامل سیستم ترویج دولتی نیست و سازمانهای ترویجی داوطلب مانند: مؤسسات، دانشگاهها و دانشکده‌های کشاورزی، سازمانهای توسعه و تحقیق بین‌المللی، NGOها، بانکها و سازمانهای جمعی مانند: سازمانهای کشاورزان اتحادیه زنان، اتحادیه کشاورزان کهنه کار، اتحادیه پرورش‌دهندگان گل و اتحادیه جوانان نیز در زمینه ترویج فعالیت می‌کنند.

سیستم ترویج کشاورزی ویتنام از سطوح مختلفی تشکیل شده است: ۱- سطح مرکزی ۲- سطح استانی ۳- ناحیه‌ای ۴- محلی

در سطح مرکزی اداره ترویج کشاورزی و جنگلداری فعالیت می‌کند و در مرکز و جنوب ویتنام نماینده دارد.

این اداره که زیر نظر (MARD) عمل می‌کند دو وظیفه عمده دارد: ۱- مدیریت دولتی زراعت (بجز گیاهان جنگلی) و دامداری ۲- هدایت کار ترویج کشاورزی و جنگلداری در کل کشور

در سطح استانی ۶۱ مرکز ترویج در ۶۵ استان و شهرهای بزرگ آنها فعالیت دارند که هر مرکز ۲۵ تا ۳۰ کارمند دارد به طور کلی ۷۰٪ کارمندان دارای تحصیلات دانشگاهی در زمینه‌های زراعت، دامداری، آبی‌پروری و اقتصاد کشاورزی هستند. در سطح ناحیه‌ای نیز ۴۷۰ ایستگاه ترویج در ۶۱۵ ناحیه فعالیت دارند که هر کدام با ۴ تا ۵ کارمند با گرایشات زراعت، دامداری و باغبانی مشغول به کار می‌باشند.

در سطح محلی نیز ۳۷۵ کارمند ترویج در بیش از ۱۰۰۰۰ دهستان (روستا) فعالیت می‌کنند که بسیاری از این دهستانها دارای باشگاههای ترویجی و گروههای ترویجی با علایق مشابه می‌باشند. کارکنان ترویج در این سطح از وضع مناسبی برخوردار نیستند. اغلب آنها از مدارس متوسطه یا مدارس متوسطه حرفه‌ای کشاورزی و جنگلداری فارغ‌التحصیل شده‌اند. این موضوع در

یادگیری از طریق عمل و تشویق همکاری مشترک سه جانبه مابین کارشناسان خارجی، متخصصان ویتنامی و کارکنان ترویج، پیشرفت و توسعه داد.

نتیجه‌گیری

در سالهای اخیر کشاورزی ویتنام به ویژه در تولید غذا به طور قابل ملاحظه‌ای توسعه یافته است. این موفقیت مدیون اتخاذ سیاست بجا و مناسب بخصوص در زمینه تخصیص زمین کشاورزی مدیریت مشارکتی در بخش کشاورزی، افزایش استفاده از واریته‌های جدید بابردهی بالا، توازن تکنولوژی کوددهی است که ویتنام را از یک کشور واردکننده به یک کشور صادراتی تبدیل کرده است. نرخ رشد تولید غذا که بالاتر از جمعیت موجود است شرط قطعی برای استراتژی امنیت غذایی است.

کشور ویتنام در سالهای اخیر به تحقیقات کشاورزی بسیار بها داده به گونه‌ای که تاثیرات این امر به خوبی مشهود است و کشاورزی را روبه توسعه‌ای سریع پیش می‌برد. ویتنام همچنین به توسعه جنگلداری و دامپروری در سالهای اخیر پرداخته و سیستمهای مدیریتی را در این بخشها اصلاح و تقویت کرده است.

هر چند کشاورزی ویتنام با چالشهای بزرگی از قبیل کاهش زمینهای کشاورزی، نرخ فقر بالا، سطح ساماندهی پایین و عدم تولید تجهیزات صنعتی روبروست اما هم اکنون دولت ویتنام تشخیص داده که به منظور حمایت از کشاورزی پایدار، علم و تکنولوژی باید تا سر حد ممکن تقویت شود.

* دانشجوی کارشناسی ارشد ترویج و آموزش

کشاورزی دانشگاه تربیت تهران

* دانشیار گروه ترویج و آموزش کشاورزی

دانشگاه تربیت مدرس تهران

* کارشناس گروه ترویج و آموزش کشاورزی

دانشگاه تربیت مدرس تهران

سیستمهای کشاورزی، رهیافت تسهیم هزینه

روشهای ترویج کشاورزی و جنگلداری در ویتنام را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد:

۱- روش مسأله‌مدار: اجرای برنامه‌ها و پروژه‌های ملی ترویج کشاورزی و جنگلداری

۲- روش مشارکتی: استفاده از روش PRA در پروژه‌های توسعه جنگلداری و...

۳- روش آموزش مزرعه‌ای: در برنامه‌هایی مانند مدیریت تلفیقی آفات برخی نقاط ضعف ترویج کشاورزی ویتنام

- نظام ترویج ویتنام از فقدان ظرفیت کافی و کارکنان ترویجی غیرمغرب و با آموزش ضعیف رنج می‌برد.

- توانایی برای هماهنگی بین تحقیق، آموزش و ترویج بسیار محدود است

- سیستم مدیریتی از پایین به بالا در ترویج کشاورزی توسعه نیافته و سرمایه‌گذاری، تصویب و ارزشیابی از بالا به پایین انجام می‌شود.

- اطلاعات علمی ضعیف بوده و تکنولوژی پیشرفته برای اقدامات به هنگام و متناسب منتقل نشده است.

- ارتباط مناسب و مستقیم بین دانشگاهها، موسسات تحقیقاتی و خدمات ترویج وجود ندارد.

- بودجه و سرمایه‌گذاری دولت در ترویج پایین است.

- کارمندان باسواد و فنی بیشتر در سطح مرکزی کار می‌کنند و سطوح پایین فاقد نیروی مناسب هستند.

- ضعف ارتباطات و منطبق نبودن برنامه‌ها با نیازهای واقعی کشاورزان

سیستم ترویج کشاورزی ویتنام را می‌توان با افزایش همکاری بین تحقیق و ترویج، غیرمتمرکز شدن فعاليتها، افزایش سرمایه‌گذاری، خصوصی‌سازی ترویج، ایجاد هماهنگی بین کشاورزان و سازمانهای درگیر در ترویج، عقد قرارداد با مراکز آموزشی برای کار با نهادهای ترویج محلی، تأکید بر آموزش متکی بر

مناطق مرتفع و کوهستانی نسبت به دلتا و مناطق پست بیشتر به چشم می‌خورد.

سرمایه ترویج کشاورزی در ویتنام عمدتاً از بودجه کشور تامین می‌شود و در درجات بعدی توسط سازمانهای بین‌المللی، سازمانهای اجتماعی - اقتصادی، سازمانهای خصوصی داخلی و همچنین در بعضی موارد از طریق کشاورزانی که اقدامات ترویج محصولاتشان را افزایش داده است تامین می‌شود.

این سرمایه در جهت آموزش و یادگیری، تشکیل نمایشگاههای فنی و توسعه ترویج کشاورزی، خرید وسایل مورد استفاده برای فعالیتهای ترویجی، پرداخت حقوق و مزایای کارمندان و پرداخت برای سایر فعالیتهای انجام گرفته و در سطوح مختلف، استفاده می‌شود.

اهداف و وظایف ترویج:

از مهمترین اهداف و وظایف ترویج کشاورزی ویتنام می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- کمک به کشاورزان برای توسعه تولیداتشان و افزایش محصولات کشاورزی

- توسعه موقعیتهای اجتماعی - اقتصادی در مناطق روستایی

- انتقال علم و تکنولوژی به کشاورزان

- آموزش مهارتهای حرفه‌ای برای کشاورزان

- فراهم آوردن اطلاعات به روز درباره تکنولوژی، مدیریت و بازار برای کشاورزان و...

رهیافتها:

براساس تجربه کشاورزی در تعداد زیادی از کشورهای اطراف ویتنام (بخصوص جنوب شرقی آسیا) و تجربه عملی آنها در ۱۱ سال گذشته برنامه‌های زیر برای ترویج کشاورزی به اجرا درآمده است: رهیافت تخصصی کالا، رهیافت آموزش و دیدار، ارزیابی مشارکتی روستایی، رهیافت پروژه، توسعه